

LUNI, MARTI
ANULU VII.

VOIESCE
SI VEI PUTE.

ROMÂNULU

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Direcțoriul jurnalului: C. A. Rosetti. — Gerantul respondator: M. Caludescu.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratorul jurnalului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

REVISTA POLITICA

BUCURESCI, 8/20 Priară.

Cestiușa cea mare ce ocupă și preocupa, și cu celu mai dreptu cunțu, întrigă națiunea, este starea cea critică, cea gravă și din lote puncturile de privire pericolosă, în care a aruncat guvernul națiunea prin cestiușa bugetelor. Datoria noastră daru a fostu și este la lămuri, din lote puncturile de privire, acesta cestiușa de viață și de moarte pentru națiune, pentru ca fie care se scie pe deplinu de unde amu plecatu, unde suntemu și unde ne ducu, și dacea publicără unu șiru de articlu special prin care studiară cestiușa. Onorabilul nostru amicu și colaborator d. E. Winterhalder, după ce a studiatu bugetul promulgatul de către noulu ministru de Finanțe, din punctul de vedere alu legalității, a demonstrat apoi, cu acea autoritate ce-i dă cunoștințele sale speciale, că celu bugetu, ce este afară din lege, este afară din contabilitate, afară din adeveru, în cifrele și combinările sale.

După acea-a veni unu altu bărbatu special, d. Ion Ionescu, și intrunindu sciunța cu acea agerime de argumentare ce-i este proprie, desbatu cestiușa din lote puncturile, o duminică, ca se dicem, astfelu, cu lămurișo tări de unu adeveru sătian de la Dunăre și arată păna la evidență că guvernul s-a pusu, din tote puncturile, afară din lege, și ce este și mai gravu c'acela călcare a legii, a convențiunii s'a făcutu în privința finanțelor, cestiușa de care sciu totu că suntu legate tote firele vieței unei națiuni.

Mai româsese însă unu punctu de mare însemnatate, nu dicem ne atinsu, daru ne definitu. Acesta, grayă cestiușa, tratata cu totu maiestria ce se cuvenia, din punctul legale alu legii, alu Convențiunii, nu fusese pe deplinu tratată din altu punctu și care este acea pe care se pusește guvernul. Amu dreptu, a disu elu, se mergu cu unu bugetu, odată votatul de Adunare, 2, 3, și chiaru 20 de ani.

FOȚA ROMANULUI OMENII ONEȘTI.

PROLOGU

Lacul de la Bonde.

VIII.

Incapabile d-a-si da séma de ce văde, d. de Montsalliers credea că viséda. Elu se întreba dacă ochii sei nu-lu amăgiau, dacă nu era transportat în visu intr'u teră de dñe, și dacă tote aceste incantămintu n'erău se dispară la desceptarea sea? In prada indouinției, și dorindu a pune unu capetu nesicurantie ce-i muscă anima, elu intinse măna cu intențunea d-pai acole liveđi, acole ape ce-i dau amețela. Măna sea neintimpinându de cătu desertul elu o retrase d'u dată și se păli. Antoniu, care nu-lu per-

Vede No de la 7 Apriliu

8, 9 APRILIU 1863.

ANULU VII.

LUMINEDĂ-TE SI VEI FI.

Abonarea pentru districte de 152 lei
Sese luna . . . . . 76 —
Trej luna . . . . . 38 —

Abonamentele incep la 1 și 16 ale fie-cărui luna.
Ele se facă în districte la corespondință jurnalului și prin poste.

La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancien comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcțiile postale și la agențele de abonare, pe trimestru 10 florini argintă valută austriacă.

Acestu dreptu ce-si presupunea guvernul este cu totul ne dreptu, s'a cesta s'a demunstră cu tăria în artichii d-lui Winterhalder și mai alesu în artichiu publicatul in No. nostru din urmă, supserisul „unu contribuitoru.” Cu cătu însă guvernul se va fi aruncat afară din lege, căndu, se va dovedi că elu a violatu chiaru acea lege, acelu bugetu pe care dicea că stă, acestu punctu atătu de gravu remăsese nedefinitu s'a cesta datoria a redacțiunii către națiune o plătesc astă dì amicului nostru d. Ion Brătianu, în artichiu ce publică indată suplu titlu „Punga României.” Nu vomu dice unu singuru cuvintu în favore a acestui artichiu; se va vedea însă că după ce explica pina la evidență ilegalitatele comise de noulu ministru de finanțe, decurge apoi naturale și impede pentru ori ce omu că nu mai suntemu suplu unu guvern constituțional, ci curat și pe facili suplu o dictatură. Dacă, unde va duce dictatura o națiune judecă care, cumă arătă eri jurnalul Reforma, care a inceputu a rești, note foile Europei demunstră că „nuza priu libertate și legalitate pote se scape din mărele și feluritele pericole ce o incongiură?” Acestea însă le vomu desbate la timpu; acumu lăsăm cuvintul d-lui Brătianu, ca se demunstre nenorocita și pericolosă stare în care ne aflăm, ca se facă pe toți se vădă și se strige cu dinșul „Dictatura s'a proclamat!”

Domnul ministru de Finanțe, arată, printro adresă ce publicam mai la vale, c'amu fostu induși în erore căndu amu fostu disu că n'a publicatu mersurele ce a luat, în anul acesta în privința Postieror. Domnia sa arată că a publicatul prin Monitorul de la 26 Martiu, arendarea Postieror prin licitațiu. Este forte adeveru că ne a fostu scăpatu din vedere acelu numeru alu Monitorului și recunoscem gresiala noastră. Nu vomu dice nimicu nici despre expresiunile cu care se servă marea ministru spre a rectifica o erore atău de mică cu cătu ea este mai înverată. Fiă care se exprime

Dacă este o sciunță a cărea-a este celință se fie necontestată nu este, nu poate fi alta care se aibă pasulă asupra sciunței cifrelor. Legile iei suntu atătu de rigurose și de positive în cătu nu potu da locu nici unei discusiuni. Fie care cifră este formula nu a unu raționamentu, nu a unei idei care se se împărtășască de relațiu, ci a unei

întelge, și tomai acesta ar fi volu se cunoscă.

Așa o făcătă omul: nu se mulțimesce cu fericirea ce-i vine, vrè se scia și de unde-i vine. Bietu neghiobul în locu d'a se bucură de diusa în pace, elu simple placere ai cerceta causa, ca unu căletoriu, care, murindu de sete, intilnesce unu rurelă limpde și, înainte d-a-si alina setea, s'apucă de turbură apa cu bețul său. Cu tote astea, d. de Montsalliers, revenindu pucinu din suprinderea sea, se lutorește spre Antoniu și-i dice c'uă expresiune de bunetate nespusă!

Ești, nemicu, respusă comitele, fără se aibă conștiință de cuvintele sale, atătu de tare era struncinătă imaginea sea... apoi, macinalicește, își repurtă căutăturele spre lacu, pe care-lu încreția unu ușior vîntulețu. Elu nu visa: ape și liveđi esisteau, ele erau aci la cătăva pași înaintea lui reală, palpabilă; n'avea de cătu se mărsupre a călca cu picioarele pe ele, de cătu se se plece spre a le atinge cu degetul, daru cătu ore se deplinise uă asemene metamorfose?... Aceasta nu și-o pătea explica comitele nici a o

conformu educațu ce a luat și simțimenteru celu inspiră. Vomu întreba însă pe d. ministru pentru ce a uitat că totu în acele linie în cari amu vorbitu despre poștie, amu vorbitu și despre minele de sare; că totu ce amu disu de unele, amu disu și de altele; de ce dsru nu ne a datu o demințire și despre cele ce amă disu și despre minele de sare? Fiindu că tomai acumu, în Monitorul de Sâmbăta, se olărasce în sfîrșitul a face publicitatea conformă legilor. Vomu mai întreba încă pe d. Ministru de Finanțe pentru ce arendăză minele și nu se conformă voțurilor Adunării? Si lă vomu mai întreba pentru ce face licitațiu prin „strigare” eru nu prin oferte sigilate? Este ore atătu de nesperimentul în cătu se nu scie cătu de strigare suntu licitațiu prin strigare? Vomu mai întreba încă pentru ce este totu atătu de suscăpibilu și în privința Bugetelor ce i le amu demunstrăt de ilegale, și în privința cifrelor bugetului său ce i s'au dovedit succite, și pentru ce nu le deminte? Si vomu sfîrșitul întrebându pe ce cred că stă d-lui, de preferă chiaru la arendă strigare și nu se gîndescă niște ecum la ce resultate grave putem ajunge căndu provoca strigari contra strigărilor ce preferă, și contra voturilor Adunării ce le nesocotește și se pune d'asupra lor? Admiram virtosa ceteare a d-lui Ministru daru, nu-i o pismuim, precum nu-i pismuim nici stilul și buna cunțu cu care se exprime.

PUNGA ROMÂNIEI

Cea mai mică erore ne exactitudine într'o contabilitate aduce confuziune, aduce acea spăimântătore de sordine ce predecesorele d-lui ministru de finanțe de astă-dì a vîdutu în visitera noastră. Desordinea, prin natura chiaru a contabilității, s'arătă în ochii oră căruia muritoru la cea d'antău investigație, căci cifrele, cumu se dice de totă lumea, vorbesc, sau mai bine raționésă de sinele. Erorea daru stricurată într'o contabilitate n'are de cătu a se constata, a se rectifica și desordinea a făcutu indată locu ordinei. Este daru învederăt că desordinea nu poate dăinui într'o contabilitate de cătu numai din voința celora ce dirige acea contabilitate; și éca de ce a su-risul celu mai modestu comerciant, care și fine în regulă registrele sale, căndu a audiu pe ministrui nostri de finanțe venindu, fiă-care la rândul său, se șică că desordinea în finan-

ții a căreia-a este necontestată nu este, nu poate fi alta care se aibă pasulă asupra sciunței cifrelor. Legile iei suntu atătu de rigurose și de positive în cătu nu potu da locu nici unei discusiuni. Fie care cifră este formula nu a unu raționamentu, nu a unei idei care se se împărtășască de relațiu, ci a unei

întelge, și tomai acesta ar fi volu se cunoscă.

Așa o făcătă omul: nu se mulțimesce cu fericirea ce-i vine, vrè se scia și de unde-i vine. Bietu neghiobul în locu d'a se bucură de diusa în pace, elu simple placere ai cerceta causa, ca unu căletoriu, care, murindu de sete, intilnesce unu rurelă limpde și, înainte d-a-si alina setea, s'apucă de turbură apa cu bețul său. Cu tote astea, d. de Montsalliers, revenindu pucinu din suprinderea sea, se lutorește spre Antoniu și-i dice c'uă expresiune de bunetate nespusă!

Ești, nemicu, respusă comitele, fără se aibă conștiință de cuvintele sale, atătu de tare era struncinătă imaginea sea... apoi, macinalicește, își repurtă căutăturele spre a le atinge cu degetul, daru cătu ore se deplinise uă asemene metamorfose?... Aceasta nu și-o pătea explica comitele nici a o

le Statului a moscenit-o de la predecesorele său, căci acesta declarare sciută că este întocmai ca cumu ar fi disu că a fostu nevoită a adiționa greșită fiindu că greșită adiționase predecesorele său.

Nu ne este permisă astădi a pătrunde în sanctuariul ministerului de finanțe și nu putem sci dacă și actualul ministru a moscenit principiul predecesorelor său și se vede îndatoratul de onore a respecta desordinea ce din moscenire în moscenire a mersu totu crescăntă păna la strămutarea d-lui dupe fotoliul de director pe acela de ministru. Dacă însă nu este permisă a judeca dupe actele sale ce se reproducă în publicu, apoi suntemu similari a crede că gloria predecesorilor sei nu-lu lasă, ca și pe eroul din anticitate, se dormă și d'acei-a face totu ce-i este prin putință ca se-i stergă din memoria Românilor să a o umplea esclusiv de gigantică sa persónă financiarie. Se ne fiă însă permisă se luăm lucrurile mai de susu spre a pute si mai bine înțeleși.

Cu presintarea în Adunare a bugetelor anului 1863, ministru de finanțe a înfăcișat și proiecte de legi de imposite menite a nlocui pe cele veci. Adunarea le a cercetat, le a desbatut, și cu ore care modificări le a și votat. Cumu însă bugetul de recete nu era votat și camera ișii la vacanțile de Craciun și anul nou, și cumu d. ministru de finanțe scia că legea financiarie anuale, ce se chiamă bugetul de recete, îi da dreptul d'ă rădica imposite regulate în legile speciale, întrebă pe Adunare a'i spu-

— Pe d-ta? Nemicu, d-le comite.

— Da, daru pe tine?

— Pe mine, pucinu lucru.

— Celu pucinu trebuie se sci, dacă vrei ca banii ce ați datu se-ți să inapoiati.

— Ai d-lo comite, dice Antoniu, jumetate superat, cuvintele d-tele îmi facă reu.

Ore totu ce posedu nu-mi vine de la d-ta și nu este elu d-tele?.. Cred d-ta că copilul pe care întră căpătă, venindu de la vinătoria, l'ai rădicat slab și despălu de marginări, pe care l'ai crescut, cari-ți datoriște totu în fine, a uitat bine-facerile d-tele?.. Dacă credi, d-le comite, esti în rătăcire. Sunțu 36 de ani d'atunci; daru din acele bine-faceri nici una n'a osită din memoria sea, și cea mai mică din tōte ca și cea mai mare a ramasă săpată în anima sea. Pronunțandu aceste cuvinte, vocea lui Antoniu tremură, elu era tare miscată.

Comitele nu era mai puținu de cătu dinșul. Natura bărbătescă și plină de măria, uitându unu minutu dis-

ne, pînă nu se despărțește, dacă are și regula perceperea pentru anul 1863 după legile cele vechie sau cele noi. Adunarea îi respunse că n'are de către a prezintă legile cele noi la sanctio-narea Domnitorului, să și regula ro-lurile după dânsle; astă-fel, i se mai disă, fiind pregătită la redeschiderea Camerei și va fi lesne, îndată ce dênsa va vota bugetul de recete se ordină prin telegrafu perceperea. După-căstă înțelegere ministerului s'Adunarea se despărțește în liniște fiind a-nândoue puterile în legalitate în pri-vința bugetelor.

Camera se redeschise, și pînă se vota bugetele, autorisă pe ministeriu d'a percepe contribuțiunile pe luna lui Ianuarie și a efectua cheltuielile p'acea-ași luna după legile cele noi și după re-ducerile făcute în comisiunea bugetară. Ce se vedea însă în public? Cheltuielile de plata impositelor pe trei luni erau nu pe una. Acăstă măsură a ministrului de finanțe era de dove-ori ilegală. Antăiu, fiind că Camera nu-l autorisase se rădice imposibile de către pe luna lui Ianuarie și după legile cele noi prin cari, după însă și cererea și dispozițiunea luată de minis-teriu, în proiectele de legi ce a-nfăcișat Camera, se dispunea ca im-positoile se se străngă în viitorul pe fă care luna era nu pe treceru ca mai nainte. A doua ilegalitate, alături defectu de mare însemnatate era că regula astă-felă contabilitatea tesauro-ului în mod contrariu legilor de im-posite, defectu și ilegalitate ce nu erau de natură să așeze ordinea în con-tabilitate. Si mai amintimă încă că cea-măsura desceptă d'atunci în ădi-ma tutulor lăma că guvernul este otăritu a trece peste totă legile finan-țiarie să reveni până la bugetul din anul 1860 dacă d'acum nu-și con-forme contabilitatea cu dispozițiunile noilor legi finanziare.

În luna lui Februarie camera vo-lă provizoriu perceperea impositelor și p'cea luna, și la începutul lui Martie Camera fu închisă fără că le-gile finanziare anuale se fie votate. Mai nainte însă dă și închisă Adunarea, simțindu-dispozițiunile guvernului și resemnatuse pe principiul că, nici unu impositu nu pote fi așediatu de către de corpul legiuitoru, și nu pote fi ră-dicatu de către prin truă altă lege fi-nanțiară anuale ce se chiama buge-tul de recete, — principiu ce astă-di a devenită de dreptu publicu după toti-

juristii de dreptu constituționale, și dupe chiaru d. Macarel, vechiul consiliariu de Statu, profesore de dreptu administrațiv și învățătoarele d-lui Co-sta-foru, — Adunarea, dicu, în puterea acestui dreptu ce este basea și garața regimului constituțional, declară, prin truă votu alăturiu, că nu va vota bugetul de către unu ministeriu căre va avea încredere sa și că „ori cine va strângi imposta, pe lunile pen-tru care camera n'ară fi acordată a-cestu dreptu, VA FI CONSIDERATU CA CALCATORIU AL PACTULUI FON-DAMENTALE ALU TEREI.”

Partisanii ministeriului negară Adunarii acestu dreptu și susținură, că convențiunea care să facă spre a asigura libertățile constituționale în Ro-mânia, dă dreptu puterii esecutive, a merge ori către îi va plăcea cu unu bugetu odinioră votat de Camera, cu acăstă comodă teoriă să aunită îndată și puterea esecutivă. S'a desbatutu și să a-lămurită d'ajunsu în Adunare a-cestu mare principiu, acestu limpede și de totă lumea recunoscută adevără, pentru că se nu mai simu siliș a mai dice aci nimicu altu despre gustul și otărirea guvernului, de către se-i u-rămă se-i fie de bine și lui și terei, ceea ce se va vedea cându națiunea va mai putea vorbi prin legalii sei re-presintanți. Se ne fie însă permisă se facem o întrebare fostilor și ac-tualilor domni ministril. Cumu dum-nevostră, domnilor ministră, cari a-ți declarăti în Camera că causa desordinei spălătoriei ce este în Viste-rie provin din cauza c'Adunarea n'a votat bugetele de la anul 1860 și pîn'acum? Cumu dumnevostră, cari a-ți mai adaoșu c'căstă situațione numai pote dăinui fără periclu, totu dumnevostră închideți camera pîn'a nu fi dobândită bugetele ce suntu, ată și-o insi-vă, singurul modu prin ca-re se va putea introduce ordinea și economia în finanțe? Cumu, dumne-vostră, cari v'ă-ți declarătă însi-vă cel mai infocă și inteligență patrioță ată preferită se compromite finanțele terei și creditul seū în strănatate, și s'o espuneți mai bine la ruină, și la totă calamitățile ce decurgu din truă ase-menă stăre, de către se ve retragești, ba încă pote se sacrifică numai unul sau duol dintre dumnevostră? Ce felu? Într-o națiune de cinci milioane de suslete, și ce dicu cincide, doue-spre-dece celu mai puținu — căci scîti că Românu, și născută peste Carpați sau peste Dunăre, n'are

de către se declare că s'a lepădatu de protecționea străină și se se bucură îndată de totă drepulurile cetățienesci, — într-o națiune daru d'atatea miliōne n'ăși putută găsi unu singur omu spre a înclocui pe Knézul Cantaco-zino, care, cu totu geniu seū, cu totă cunoștințele sale financiare, ată veđută însă că, din cauza negreșită că nu-și pulea esprime ideile în limba română, Adunarea n'a putută se-lu înțelégă și se-lu prețuiască, cumu ilu prețuiști d-stră? și la ce ve mai facă între-barea, cându ilu aveau p'acelu omu, ve era supu mănu și arcă sciați cătă de prețiosu este căci avusese ocasiunea se s'adape la scola Cneaguului, și l'ăși luată în sfîrșită pe acelu omu l'ăși rădicat, și l'ăși are-tău națiunii ca moștenitorul Kneazu-lui. Din nenorocire numai că l'ăși luată după ce peulă era făcută. Nu era daru omul sau ómenii cari ve lip-seau ci altu ceva. Se trecemu însă și pește acesta ca peste o pagină deja înscrisă în scalpinul națiunii și se venim la situaționea ce să a-făcutu-o guvernul cu închiderea camerei. Vor-bim de finanțe, de contabilitate, căci a înțelesu ori cine că scopul articolu-lui nostru nu este se critică daca guvernul a avută dreptul d'a merge în 1863 cu bugetele votate numai pentru 1860; și mai multă încă, a merge și contra votului categoricu alu camerei din 26 Februarie 1863. A-cestă mari cestiuni le lăsamu astă-di în lature spre a cerceta numai faptele așa precumă le găsimu.

La închiderea Camerei guvernul lăsăndu cu totușu principiul ce-lu avea la deschiderea ie, incălcăse pe unu altul; acelu principiu, bunu sau reu, era că n'are nevoie de bugete pe anul 1863, fiindu-i permisă, dicea, se urmează și p'ală patrulea, și chiaru p'ală doue-decile anu, cu bugetul votat pentru serviciul anului 1860. Prin acăstă principiu totu reconoscea celu puținu că puterea esecutivă pen-tru ca se rădice imposibile regulate prin legi speciale, are trebuință se fi autorisată de legea finanziarie generale. Astăfelu guvernul dă la Martie 9 1863 uă circularie, cu Nr. 8743 prin care dice:

Spre evitare de ori ce confuziune vești încasui contribuțiunea personale pe acestu trimestru și până la contra ordină în cotitatea ce așă incăsuu-o și în trimestru expirat de la Octombrie anul trecut.

„Priuști d-le casier asicurarea o-

„sebitel mele considerațiu.”

„Ministru

„A. Cantacuzino.”

salliers; dar vino de-mi arătă ce n'am veđută încă, căci începu a crede în medicina tea.

Eșindu în dată din pavilone, el merseră de vizită morile, zagașul, în fine totu ce fusese construită în lipsa comitelui. Acestu-a, la fi-care lucru, nu ce descoperiu, nu putea re-veni din surprinderea sea și săria de bucurie ca unu copil. Cându veju, visita și esamină totu, Antoniu și elu se întorseră la castel.

Comitele, a cărui sigură strălucia, dice lui Antoniu, în drumu, cu o viva-citate de totu junescă: Scil? am sea-ri scriu d-lui fiu-meu că acum pote, de-place, să-si urmează traiul măreșu, că me întatorești și plăti detorile.

Feresce-te de astă, seniore! strigă Antoniu.

A! și pentru ce?

Pentru că, de vei da junelui nostru domnă acăstă autorisare, elu va

cheltui 900,000 de franci în locu de 600,000, și așa peste puținu ne vomă erași în aceeași strîmtoare.

Așa e, și dreptate, amice, și dreptate, nu-i voi scrie.

IX.

În forte scurți timpuri, d. de Montsal-liers își recăpetă voioșia și sănătatea. Revenindu la deprinderile sale, își uită su-ferințele, și cându veni timpul, se duse la vânătoria ca în trecut.

După căpătă anu, cându muri de bătrănețe, fu plânsă de toți sevici-torii sel. Testamentul seū lăsă lui Antoniu una din cele două more situate la marginea lacului, și o rentă pe viață de 1800 de franci, care avea se remăie și copiilor sel.

D. Vice-comite Amedeu luase de curindu de sociă o frumosă și avută moștenitoră și locuia la castel.

În timpul revoluționii, familia Montsalliers se vedea nevoită, din ca-

Acăstă circularie de și era contra provisoriului votat de Adunare pentru lunele Ianuarie și Februarie, era celu puținu conformă nouui principiu constituțional înaintat de guvern, căci ea ordinea încasuirea contribuțiunilor personale în cotitatea trimestrului lui Octombrie în 1862 adică în conformitate cu bugetul anului 1860, După această circularie perceptori, spre a putea pune în regulă contabilitatea, începură a stringe de la contribuitori osebirea în mai multă dintre cotitatea contribuțiunii prescrisă prin bugetul anului 1860 și cea otărită prin legea nouă din anul 1863; se însemnău însă că ei făcură aceasta fără intorece contribuitorilor suma ce daseră mai multă, flăcăilor spre exemplu, cari dupe legea cea nouă plătiseră în proporție de lei 30 pe anu. Nu dicem că totă aceste faceri și desfaceri n'a-dusese confuziune și prin urmare de-sordine în contabilitate, daru celu pu-nicu lumea credea că lucru este sfîrșită și că d'aci nainte contabilitatea o se pătă să se reguleze. Se fie încă data constatață că nu vorbim de legalitate ci de contabilitate.

Către de mare fu daru mirarea tuturor cându veđură circularia cu Nr. 9514 din 16 Martie care venia și resturna totul pentru a treia oară ordinându încasuirea contribuțiunii personale, totu pe acelu trimestru alătui lui Ianuarie, în cotitatea de lei 36 pe anu! Eacă s'acea circularie:

„Până vești primii tarifele difinitive „pe trilunii Ianuarii corinte, ve anunciu „că contribuțiunea personale este de „lei trei-deci și săse pe anu pentru „verstnic și căsătoriști; eru pentru hol-„tei și trei-deci pe anu.

„Decimele comunale și municipale „nu se voru mai implini.

„Decimele asupra locuitorilor de pa-„tente se voru implini ca și în trecut „până la 1 Aprilie.

„Vești stăru daru cu totă energia „întră perceperea contribuțiunilor, și „vești vârsa la tesarură sumele inca-sate s. c. I.

Ministru Pr. A. Cantacuzino.

1863, 16 Martie, No. 9524.

Către de mare fu mirarea mea, ca se nu dicu măhiare, grija, și grija mare pentru viitorul terei mele! Si cumu n'amu fi îngrijită cându vedem uă guvernul care nu numai nu respectă voturile Camerei daru nu-și respectă nici oare că guvernul va face, asemene greșeli, căci l'amu presupus destul de inteliginte spre a sci că ditatura se iè eru nu se cere, și că se iè cu atâtă mai puținu periclu cu cătu se va face fără tote și surle. Evenimentele mi-ă datu dreptate și pot avea trista satisfacere că nu m'amu, îngie-latul în aprejurile mele, căci, ce este o Cameră de la care puterea execu-tivă nu mai este nevoie să dobînă-descă dreptul d'a rădica imposibile

șilor, d. comite Amedeu reintră, fără a da unu banu, în poziunea moșteni-rii părinților sel. Antoniu i-o con-servase neatrasu.

X

Astă venerabile și frumosă beiră se stinse la 12 Ianuie 1826, în etate de 87 de ani, fără cale-va dile, în mijlocul numerosei sele posteriștilă.

Om de omenie, precatu și mo-destu, căruia unu ținutul întregul datorie abundanță și bunul traiu și pe care nu ne indouim, despre noi, a-lu punu mulți mai presus, — ca om de geniu — de toți căstigatorilor de bătrălia de care istoria vorbesce cu laudă și face mare scomotu, acesu omu onestu, nimine astădi, afară de noi, pote nu-și aduce aminte de numele seu. Nu esto nică chiaru săpătu pe pătra mormintale a unui bietu satu de teră. L'au uitat eu totul.

Crestorul lacului de la Bond se numea Antoniu Pérou. Finele prologul.

(Urmădă). Clément Revoux.

s'autorisarea întrebunțării lor? Niciu alt de căt un simplu corp de parade, un simplu figurante, cum să se dică în comedii de teatru și niciu mai mult!

Naintea acestor grave evenimente, pe căndu era o tribună, și o tribună liberă, să disu multe contra dictaturei și s'a demonstrat cum ea are de sicur se ne ducă la peire; dacă dictatura ar fi de natură ca se potă permite a se pune în discuție principiul existenței sale, amu avea potă multe ană de disu. Astă-dî înse, nu putem face altă de căt să aducem amintă dicătoria „noblesia obligă.” Ori ce faptu are condițiile sale de esență. Cându în casa unui omu slabu, mișalită ar veni cineva și să face stăpinu, i-ar lău punga și aru atîrnă-o la briul său, omul celu despăiatu negreșit c'ar suferi, c'ar proteste, ar sbiera, daru mișalila lui l'ar mărgini potă în atate. Cându însă ar vedea c'acea epitropie, ce-i s'a impus, îl duce și la ruină, că ea este risipitorie și din cauza unei desordine însăcătărie totu lumea potă se-și umple bosinarile, și fără se cadă în nici o respondere, nu scu dacă 'ntr'onu asemenea casu chiar mișelul nostru n'ar deveni bravu, sătucu nu mai scu ce s'ar întimpla acel semet epitropie!

Aceste reflești se descoptără în spiritul meu, mai cu séma gindindume la poziția critică a actualului domn ministeru de finanțe. S'a reprești de multe ori de către domnii ministri și partizanii loru căt de mare a fostu devotamentul d-lorū ca se primescă putere. La rândul nostru declarăm că dacă a fostu mare devotamentul d-lui Kneaz ca se primescă și se stea la ministeriu, acela alu domnului Iliescu este d'o mie de ori mai mare; căci, dacă d. Kneaz a moscenit ministeriu în desordine, era lese și n'avea de căt se voiasă, nu numai se facăndă se inceteze acea desordine daru chiaru se și lămurescă trecutul. Cu desordinul înse ce s'a făcutu în contabilitatea caselor publice prin punere în aplicare pe la începutul trimestrului lui Ianuaru a bugetului pregătitu de Cameră pentru 1863; prin întorcerea éru la bugetul din 1860, și n'urmă prin înlocuirea acestuia cu unu bugetu de FANTASIE adunat d'aci și de colo, care este omul ce ar mai pute se-i dè de căpetei trimestrului lui Ianuaru 1863? Vie acum și Curtea de Compturi din Paris, și Lordul Tesaurului din London cu totu personalelor loru și-i desfidu se totu descu socotește acestui trimestru. Si cine potă suferi mai multu de căt d. Iliescu, d'o asemenea stare de lucruri? Căci cine scie mai multu de căt d-lui, care s'a deschis ochii, cum dică Românu, în vîstieră, că numai unde este desordine abusul se potă acoperi; că este chiaru peste putină d'a pune măna pe dinsul, și că atunci căndu abusul se potă face fără grije, elu devine o ispită forte primejdiosă chiaru pentru virtuți d'a doua măna?

Ion Brătianu

Viena, 13 Aprile. Corespondența generală anunță: Se confirmă că Napoleone III, după cumu a declarat Gazeta de Augsburg, a cerutu de la Torino sciunțe despre for-

tele militare de care potă dispune Italia; daru acăt urmare aduce aminte negreșită o faze mai dinainte a cestiu poloneze, adică epoca căndu era vorba despre o intervenire comună a celor optu puteră.

Breslau, 13 Aprile. Gazeta de Breslau publică scirea următoare: O luptă s'a întimplată intre Kolo și Konin. Rușii au fostu bătuți. Insurgenții formăsă în acestu jumătă cete imputiorie.

Constantinopole, 12 Aprile. Consulele generale alu Franciei nu s'a dusu la priimirea Sultanului la Caire și la Alessandria. Acestu inaltu funcționariu a vedutu în presința Sultanului în Egiptu unu pericolu pentru Europa.

Cracovia, 14 Aprile. Diariul „Czas” anunță, că Insurecționea în Lithuania a crescutu fôrte multu. Czachowski a făcutu o diversiune la Brody și a lătuitu munițione și arme. În districtul Mariampol s'a arătatu nonă bande de insurgenți, suptu comanda lui Cendruszkiewicz. Czickowski s'a întorsu din o misiune în ținutul Kalisch.

Danzig, 13 Aprile. Diariul de la Danzig publică nevele din Warszawa cu data de ieri: Wielopolski nu va demisiona, elu lucrădă cu generarele Berg la unu planu de reforme, cari se voru înființa după învingerea rocolei.

Breslava, 13 Aprile. Între Kolo și Konin s'a întimplată o luptă, a cărei rezultat u a fostu în favoarea polonilor: Insurgenții suntu acolo în mare numeru.

Cracovia, 13 Aprile. Diariul „Czas” discutându amnistia rusescă, observă: Amnistia este rezultatul temerei d'o intervenire străină. Ficsarea terminului dovedește slăbiciunea Russiei și oferă puterilor europene ocazie de a cere unu armisticu.

Cracovia, 15 Aprile. Diariul „Czas” de astă-dî anunță: În districtul Sandomir s'a arătată mai multe despărțiri nouă de insurgenți. Aprîșpe de Suwalsci, la Olszanka, a fostu o mare luptă, la care a luat parte 3000 insurgenți. Rușii au avut 200 morți și au pierdut 7 tunuri.

Berlin, 15 Aprile. S'anunță de la oficiile Poloniei cu data de 14 Aprile: Amnistia a făcutu o tristă impresiune. Guvernul revoluționar a declarat că nu va depune armele până nu va cîștiga desăvîrșita neașternare. Asemenea opresce pe polon: se ptăescă dăsdiile guvernului rusesc, și ordona tutorii polonilor cari suntu în armata Rusiei a trece la Insurgenți. Guvernatorul de la Grodno anunță că 4000 șeranii au declarat că se voru întorce la biserică unită.

Petersburg, 12 Aprile. S'a publicat unu manifest imperial, care acordă insurgenților polon amnistia. Acestu actu dice: „Avemă îndatorirea a feri țera de la întorcerea la desordine și a deschide vieței politice uă erouă, care cere de base uă organizare națională a autonomiei administrative și locale. Am pusu fundamentele acestelui autonomie în instituțiunile cari s'a octroiatu, daru nu anăcă s'ecșperimentă. Mărtinemă cu țaria aceste instituții, rezervându-ne a merge nainte cu desvoltarea loru potrivit u cu trebuințele timpului și ale țerel.” Unu ueasă înținde amnistia asupra insurgenților provocării occidentale rusesci. Amnistia imperială se întinde peste toți poloni și Rușii, cari se voru supune naintea aniiul lui Maiu. (Așa dăru Imperatul mărturescă că înșii Rușii, nu înșii români, a lău parte la revoluționea poloneză.)

Francfort, 12 Aprile. Ziariul „Europe” de astă-dî publică coprinderea notelor trămite la Petersburg. Ele

motivădă intervenirea diplomatică prin principiul politice și prin interesul ordinii europene. De 70 de ani, cestiu polonă se totu ivesce din timpă în timpă turburăndu relațiile puterilor și pacea lumii. Cele trei cabinete (Francia, Anglia, Austria), — fiind care din punctul său de vedere, — ceru uă temelică satisfacere a polonilor și depărțarea causalor turburării linistei. Nota vienese se osibesc de notele puterilor occidentale prin generalitatea expresiunilor și a coprinsului; ea face unu apel căldurosu la generositatea Imperatului Alessandru pentru imbunătățirea sôrtei triste a regatului Polonia și a celor latice provincii polone.

London, 12 Aprile. Ziariul „Observer” de astă-dî dice: Notele celor trei puteri, trămise la Petersburg, suntu identice, mai puinu belicose de cătă propuse Francie, și mai puinu pacifice de cătă propuse Austria. Puterile persistă la condițiile tratatelor de la Viena; mai este acumă întrebarea dacă și Polonia se voru mulțumi cu atatea.

Francfort, 13 Aprile. Ziariul „Europe” de astă-dî publică coprinsul a două epistole autografe ale Pașii adresate Imperatorului Franciei și Austriei. În acele epistole Papa așteptă cu energie și de facă causa polonilor și imploră (rogă cu sfârșit) pe ambii monarhi catolici a coperi cu protecțione puterii loru pe menocrișii catolici poloni, ce suferă și gemu supt apesarea ortodocșie rusescă. Aduce amintă, căn urma împărtășirii Poloniei, 11 milioane catolici au fostu silici prin chinuri cele mai mari și imaginabile a abjură credința loru și ajunge schismatici. Uă mare parte a acestora dorescă a reintă în sinu biserică, daru măna de feră a Russiei și popresce. Epistolile se termină c'unu apel căldurosu către lumea catolică în favoarea fraților poloni.

Paris, 13 Aprile. Monitorul anunță în buletinul său, că distrujul Austriei în cestiu polonă s'a arătat conform cu opinionea puterilor occidentali. S'a făcutu între cele trei curți uă invocă spre opera în comună lingă cabinetul Peterburgului. Vaporesa „Florida” a sositu la St. Nazaire și adusă nuvelă, că atacul în contra orașului Puebla se ficsase la 16 Marti.

Newyork, 2 Aprile. Trupele uniunii au evacuatu Pensacola spre a se uni cu Banks. Confederatiul a atacat Williamsburg în Virginia și au fostu respinși. Confederatiul a naintat pînă la uă distanță de 19 mile înainte de Murfreesboro în Statul Tennessee. Nuvele de la Mississippi în genere nu suntu favorabile pentru trupele uniunii Generalele Banks a făcutu uă altă migrație către Port Hudson spre a sprijini Taragut. Dupa ce confederatiul stricăseră lucrările, de incongiurare spre a s'apropia trupele și au veștiu silite a se embara. Generalele Gilmore a înălțat lingă Somerset în Kentucky 2600 confederati, suptu comanda generarelui Pegram, i-a atacat și l-a gonit. Perdere confederatilor a fostu de 500, acea-a a trupelor uniunii de 30 ómeni. Înălțat de Williamsburg s'află 20,000 confederati, cari amintă c'unu, nouă atacu. Nuvele sosite din Havannah anunță că francesii nu întreprindeseră, pînă la 19 Marti, nici uă o crăciune în contra orașului Publia, daru că au ocupatu Bamos.

Copie după adresa d-lui Ministrul de Finanțe cu Nr. 11,419, din 5 Aprilie 1863, către d. Prefectul alu Poliției.

„În ziariul Românu de la 4 Aprilie corentu, sub rubrica Revista politică, colona 3, pagina 1, se citește cele următoare:

„Termenul arendării postelor s'a sfîrșit și guvernul n'a publicat nici licitaționi pentru uă nouă arenduire, nici măsurile ce a luat pentru spătarea loru etc.

„Domnule Prefectu, condițiile dărei postelor de căi prin licitație fiind deja publicate în Monitorul Nr. 60 de la 23 Marti trecut, suplu semnatul ve invită că în virtutea § 37 de la cap II din legea asupra pressel, se faceți ca d. Redactorul alu Românu se desmîntă alegările de moș susu de vreme ce ele suntu cu totul neîntemeiate, și pline de neadveruri, stăruindu asupra d-lui Redactorul a face desmîntarea cerută în celu în thiș numărul alu foie sale ce va ești după depunerea prezintei la reducția mensiunatului diariu.

Pentru conformitate

T. Rădulescu

SHAMILU

O bună nuvelă.

O nuvelă mare neasteptată pentru publicul Românu! Marți la 9 Aprilie, teatrul Românu va representa SHAMILU. Cea mai grandiosă epopee din timpii moderni, unde unu popor micu prin numeru daru mare prin patriotismul luptă ca Davidu, cu unu sfântu, în contra lui Goliatu, unu uriașul. Ce leținel și cătă români cari n'au perduță ană simțul loru, voru admira și înțelege! Direcționea a făcutu sacrificie imense pentru a pune în scenă acătă drama, sacrifice cari s'ară putere numi nebune dacă n'au cunoște, n'ame crede în marea sete a publicului nostru, pentru totu ce desfășură și inspiră simțiminte framose și profunde, învățaminte nobile și sacre, tabouri grandișe și incantătorie și n'adeveru Shamilu coprindă totu aceste în sarabondină.

Punerea în scenă a lui Shamilu costă pe direcțione, afară din capitalul depuse mai nainte pentru costume și decoruri, însemnata sumă de 350 galbeni, sumă importantă, care întrece în valoare pe cea de trei sute de mil de franci ce cheltuesc teatrele cele mari din Parisul la montarea pieselor loru, pentru că acolo acele piese se joacă de 300 de ori d'ariadulu pe căndu la o piesă n'au ajunsu la 10 reprezentări continue.

Se speră că publicul nostru nu va descuragea sacrificiile teatrului Românu pentru drama Shamilu, se credem că mărețele și splendidele decoruri ale artistului nostru pictor d-nu Labo, prin care natura grandișă a munților Caucasului e depinsă cu o măiestate selbatică care înaltă și esaltă sufletul, că machinările d-lui Niclașu, care în actul alu III-le (tabloul alu VI-le) aproape atâtă ilusiunea de adveru în cătă torantele dela Coissa se repezinduse după piscul muntilor, în trei mari șirioie, cu valuri spumose, argintato de lumina lumiș, uimesc pînă la spaimă. Cătă insă devine grandios, din totu punctile de privire acestu tablou, când acele șirioie liberate de măna putințe a lui Shamilu sfârșă zăgazurile cele reținău, se urcă se umflă, se nălă și n'ecă pe Rușii ca suptu unu mare linceu de apă, linceu demnă d'o națiune mare prin patriotismul ieș, care luptă contra unei putere uriașe prin umerul ieș și cătă de grandișă devine acătă scenă pentru celu cari voru înțelege și ideia ieș morale.

Totu aceste farfante scenele înălțate prin inteligență și pompă misă în scene, a d-lui Gatineau dibaciele primo regisore alu teatrului Român, ajutate în efectul loru de costumele măritale și pitoresce ale brabilor Circasieni și d'o mușică atâtă de originală și caracteristică, nu potu de cătă se producă celu mai numerosu concursu

represențăilor lui Shamilu, astă felu în cătă se incepem și noi Români de la acătă frumosă dramă a amplele sala teatrului nostru, și de mai multe ori pe rindu la acătă piesă. Cei-aceva mișcă ană profu d'ote animitale alese la represență lui Shamilu, sunt acătă scene mute daru elocințe ce se numesc jo curi Circasieni. Idea e sublimă!

Shamilu, veșnudu poporul Circasien moșești și gribavitate suplu jugul opresiunii, cărcă se ale dacă anima lui mai bate ca națiune, dacă sufletul lui mai păstrează o schință de patriotism. În mijlocul serbătorilor ascunsu suptu haină de Guslaru și năsoță d'o trupă de acești, Shamilu desfășură în facia poporului său difertile scene mimice. Anteiu viață cămpenescă, lucrul liber și pămințul în mijlocul bucuriilor familișii; pe căndu ei gusta acătă fericire pacnică, invasiunile străinilor cadă asuprăle, răpesc femeile, junglă copii, lăuțesc pe junii, lovesc pe bătrâni, le represintă în fine totu ororile sclaviei și le invaziuni străinilor ce voru störce lacrimi de durere și de rușine tutorii Românilor. Scena insă ne arată fericitul spectacol, căci velemă că durerea desceptă victimele, rușinea, le revoltă, și el schințea pe care Shamilu o cauță în sănul poporului, devine suptu sufletea lui călduroșă, prin credință în națiunea sa, unul incendiu. Totu se rădică ca unu omu și străinul călătare prin numeru este învinșu de poporul călătare prin amorea libertății. Aru dice cineva căcătă drama rea minte trecutul nostru și ne explică simțul viitorului. Care popor n'au avutu epoce triste de moșire și de gărbovire? Care popor n'a păstrat în profundulă animel sale acea schință de naționalitate care la momente critice trebuie reînăscă printr-o suflete măreță, prin credință și amore! Să mergem daru la Shamilu, căci elu ne va mai aminti multe, și multe așa ne va inspira!

D-lui Redactorul alu ziariului Românu.

În dată după publicarea contul lotării din Iași, în No. de la 29 Marti trecut, m'amă infățișat la d. directorul alu Ministerului Cultelor, cu poliția de leu 3,333 trămisă de d-na Luisa Alesandrescu. D. directorul miu responsu că mandatul d-lui profesor Alesandrescu pe Februarie s'a trimis la Iași, eru mandatul pe Marti miu va trimite cătă de curindu. Am scrisu înălțat d-lui Alesandrescu a'mi înălțat mandatul său pe Februarie, care mandatul pînă așa na'l amă priimti.

An creștutu daru de cunință a face cunoștu publicul acătă imprejurare, ca să nu se crede că banii stau strinși și nu'l dămă la destinarea loru. Căndu il voi priimi, voi înălța cunoștința despre acătă.

Priimese, domnule redactoru, o stringere de măna fraternală.

Administratorul Românu:

C. D. Aricescu.

Administrația Românu.

Către domnul corespondinț al acescsei foli.

Suntu rugați aceia-a din dd. corespondință cari au banii asuprăle de la cetățenii, ce s'au abonat prin dumneala, a bine voi se nu mai întârziește trimiterea acelorui ban, sau a grăbi luarea loru de la dd. abonați: căci vedem cu mirare și întristare că unul din dd. corespondință se arată fără indiferență în acătă.

C. D. Aricescu.

